Regd No. N. 46 / M. 3813

102649

విడిపత్రిక ఒక అణా

ప్రతి సోమ, గురువారము వెలువడు జాతీయ పత్రిక

నంపుటము ౧౬ సంచిక ౨౧

గోలకొండపత్రిక

హైదరాబాదు దక్కన్
శా. శ. ౧౮౬౩
వృషసం॥ర
ఫాల్గుణ శు॥ ౨
సోమవారము
౧౭-౫-౧౩౫౧ఫ.

బ్రిటిషు మంత్రివర్గమందు మార్పు

సర్ స్టాఫర్డుక్రిప్సుగారు సభా మంత్రి యగుట

సింగపూరు కథానమాప్తి

జపానీయసేనలు ఫిబ్రవరి ౧౫వ తేది ఉదయము సింగపూరునగరములో ప్రవేశించి అన్ని ముఖ్య స్థలముల మీదను ఉదయభాను పతాకము లను ఆరోపణము చేసిరి. ఆనాటి మధ్యాహ్నము వరకు జపానీయనౌకాదళములు సింగపూరుదీవి యందలి అన్ని బ్రిటిషునౌకాశ్రయములను ఆక్రమించిరి. మలయాదాడి జరిపిన జపానీయసేనల అధిపతితో యుద్ధవిరమణసంధిపత్రము తెలుపుటకై అక్కడి బ్రిటిషుసేనల అధికారి పోయినప్పుడు జపానీయాధికారి సింగపూరులో మిగిలియుండే బ్రిటిషుసేనలయొక్కయు, ఆస్ట్రేలియాసేనలయొక్కయు ఇంకనుఇతర స్త్రీశిశువులయొక్కయు ప్రాణములకు తాము సంపూర్ణబాధ్యత వహించెదమనిరి. సింగపూరునురక్షించుటకై పోరాడిన బ్రిటిషుసేనల అధిపతియగు పెర్సివల్ గారు ఫిబ్రవరి ౧౫వ తేది సాయంకాలము వేవెల్ గారికి పంపిన తంతిసందేశములో సింగపూరునందు నీళ్ళు, ఆహారము, మందుగుండుసామగ్రి, పెట్రోలు తగ్గిపోవుట వల్లను, ఎక్కువ గాయములు సంభవించినందువల్లను ఇక సింగపూరును రక్షించలేమని తెలిపిరి. సింగపూరులోనుండి బ్రిటిషుసేనను పూర్తిగా తొలగించుటనిజపానీయులు బోర్నియోనుండి సుమత్రాలోనికి [illegible] వల్ల సాధ్యము కాకపోయెనని రూటరు ప్రత్యేక విలేఖరుడనుచున్నాడు. విమానసంబంధించినముఖ్యలుమాత్రము చాలవరకు అవలికి దాటవేయబడిరటగాని సేనలుచాలానష్టపడి యుండునట. ట్రెయిట్సుసెటిల్మెంటుగవర్నరుఅగు సర్ షెన్టన్ థామస్ గారును, వారిపతియు సింగపూరు నగరంలో ఖైదుచేయబడినారు. మలయాలోను సింగపూరులోను భారతదేశమునుండికూడ చాలసేనలు పోయి పోరాడియున్నవి. వాటిలో హైదరాబాదు రెజిమెంటుఒకటి యున్నది. మొత్తము ౧౫౦౦౦ మంది బ్రిటిషుదేశ సైనికులును, ౧౩౦౦౦మంది ఆస్ట్రేలియావారలును, ౩౨౦౦౦మంది భారతీయులును ఉండినట్లు జపానీయులు చెప్పుచున్నారు. జపానువారిప్పుడు సింగపూరు అను పేరు మార్చి షోనాను అని పెట్టినారు. ఈక్రొత్తపేరుకు అర్థము మనగా, "దక్షిణ దిక్కున ప్రకాశమానమగు కాంతి"

సింగపూరులో శత్రువులేదీ ఉపయోగించకుండునట్లు బ్రిటిషుసేనలు ధ్వంసము చేయబడవచ్చును. అయినను జపానువారలు అక్కడినౌకాశ్రయమును విమానాశ్రయములను బాగుచేసుకొని అక్కడినుండి ఉత్తర సుమత్రాలోను, మలక్కా జలసంధిప్రాంతములోను ఇరువుగా ప్రాబల్యము వహించగల్గుదురనియు అందువల్ల సముద్రమార్గము హిందూమహాసముద్రములోనికి [illegible] నికి సులువుగా పోగలుగుదురనియు. సిలోను, ఆస్ట్రేలియాలనధ్య బ్రిటిషు [illegible] టెము ఎప్పుడుగ్గమగు జావా సైతమెప్పుడు చేయుటయు జపానువారలకు సులభమనియు రూటరుప్రత్యేక విలేఖరి తెల్పుచున్నాడు. లండను 'టైమ్సు' పత్రికకూడ త్వరలో హిందూమహాసముద్రమందు జపానీయులు దెబ్బతీయవచ్చునని ఫిబ్రవరి౧౭వ తేదినాటి సంపాదకీయ వ్యాసములో వ్రాసినది. జపానువారలలక్ష్యము దక్షిణ వారితూర్పు దీవులను పట్టుకొనవలెననియు, అదిసాధించిన తర్వాత వారలు హిందూమహాసముద్రమును ఆక్రమించి బ్రిటిషుమిత్రమండలివారి సముద్రమార్గము లపై తీక్ష్ణముతైన దెబ్బలను వేయగలరనియు ఆ సంపాదకీయవ్యాసమందు వ్రాయబడినది.

ఫిబ్రవరి౧౭వ తేదిన బ్రిటిషుపార్లమెంటు కామన్సుసభలో అనేకపక్షముల సభ్యులు సింగపూరు పతనముతర్వాత యుద్ధపరిస్థితిని చర్చించుటకు అవకాశమియ్యవలసినదని అడిగిరి. అందరిప్రశ్నలకును చర్చిలుగారు ఇప్పుడు సింగపూరుఅపజయము వల్ల అందరిమనస్సులును ఉద్రేకావిష్టములై ఉన్న సమయములో యుద్ధపరిస్థితివిషయమును గురించినచర్చ బ్రిటిషుప్రభుత్వముయొక్కయు పార్లమెంటుయొక్కయు గౌరవమునకు హానికరముగను, అందువల్ల బ్రిటిషువారి యుద్ధప్రయత్నములకు కూడ హానికలుగవచ్చుననియు అందువల్ల ఇప్పుడు కామెన్సుపై చర్చకును ఒప్పుకొనజాలననియు, ఇకపై వారముతర్వాత చర్చకు అవకాశమిచ్చెదననియు, అదిరహస్యచర్చయా బహిరంగచర్చయా అను విషయమాలోచించబడుననియు జవాబిచ్చిరి. కుదప సభవారు ఈసూచనను అంగీకరించిరి.

ఈలోగా బ్రిటిషుమంత్రివర్గములో మార్పులు జరుగవలెనను ఆందోళన బ్రిటనులో ఎక్కువయ్యెను. కుదకు ఫిబ్రవరి౧౯వ తేదిన సప్లయి మంత్రిస్థానమున బీవరుబ్రూకు గారినితొలగించి సర్ స్టాఫర్డు క్రిప్సుగారిని ఏర్పాటుచేసినట్లు ప్రకటించబడినది. అట్లీగారు డొమినియనులమంత్రి, డిప్యూటీ ప్రధానమంత్రియు, కెప్టన్ ఆలివర్ లిటిల్టను గారు ఉత్పత్తిపరిశీలనమంత్రి, క్రిప్సుగారు కామన్సుసభా నాయకుడు ఇట్లు ఏర్పాటుచేయబడినది. బీవరుబ్రూకు గారిని అమెరికా, బ్రిటనుమున్నగు మిత్రమండలి రాజ్యముల యుద్ధోపయుక్త సంపదలను సంయుక్తముచేయుపనికై అమెరికాకు పంపించుదురు.

మొత్తముమీద ఇపుడు యుద్ధాలోచనమంత్రివర్గమందు చర్చిల్, అట్లీ, సర్ జాన్ అండర్సన్, ఈడెన్, కెప్టన్ ఆలివర్ లిటిల్టన్, బెవిన్ గారలుందురు. ఈమంత్రివర్గమందు గమనించదగిన ఒక విశేషము, చర్చిల్ గారు కామన్సుసభానాయకత్వమును వదలుకొనిపూర్తిగా ప్రధానికార్యములను దేశరక్షణకార్యములను చూచుకొను ఏర్పాటు. ఈమంత్రివర్గపుమార్పులనుగురించి రూటరువిలేఖరుడు విమర్శించుచు మొత్తముమీద ఈ మార్పుల ఫలితార్థమేమనగా చర్చిల్ గారు పార్లమెంటుకామన్సుసభవారు తెలుపుచుండినట్టియు, అనేకమాసములనుండి తనచే అంగీకరించబడకుండా త్రోసివేయబడుచుండినట్టియు అగు అభిప్రాయములకు తలయొగ్గక తప్పలేదు. సభవారు కోరినంతపూర్తి మార్పును చర్చిల్ గారు చేసినట్టిమార్పును సభవారుసంతోషించవచ్చును.

కెర్టీహార్బర్ లో అమెరికాసంయుక్తరాజ్యపు నౌకలు జపానువిమానాల తీవ్రదాడులవల్ల పాడగుటచే సింగపూరును మొదటపంపించవలెననుకొన్నంతసహాయమును అమెరికావారు పంపించలేకపోయినదని అమెరికా శాసనసభయొక్క నౌకాసమితిలో అల్పసంఖ్యాకపక్షమునకుచెందిన నముఖ్యనాయకుడొకడు ఈఫిబ్రవరి ౧౩వ తేదిన తెలిపినాడు.

బర్మాలో యుద్ధము

మలయా సింగపూరులయుద్ధము ముగిసినందున అక్కడి జపానీయసేనలు బర్మాలో యుద్ధమర్యాదను సాగించుటకై పంపబడవచ్చునని విలేఖరులు చెప్పుచున్నారు. బర్మాపైకి సంపూర్ణ ఇండోచైనాలో హైఫాన్గువద్ద ౩౦౦౦౦ జపానీయసేన చేర్చియుంచబడినది.

జపానుసేనలు పాఅన్ వద్ద సాల్వీనునదినిదాటి అక్కడినుండి తావాయ్ మీదికి దుయెన్ మీదికి పోవయత్నించుచున్నవి. తావాయ్ అనునది పాఅన్ నుండి [illegible] పడమటగ దుయెన్ అనునది తావాయ్ నుండి ఉ మైళ్ళ తూర్పునకుమున్నది. దుయెన్ తావాయ్ లమధ్యనున్నదని. జపానీయులు మర్తబాన్ వద్దకు సముద్రముమీదుగా సేనలనుపంపవచ్చునని కూడ తలచబడు చున్నది. ఈపరిస్థితిలో బ్రిటిషుసేనలు ఫిబ్రవరి ౧౫వ తేదిన తావాయ్ ప్రాంతమందు మ్యాగువం తీరమునుండి తరిపోయి బిలిన్ నదీప్రదేశమున చేరినవి. ఈక్రొత్తబ్రిటిషుసేనస్థానము మౌల్మీనునుండి ౪౦ మైళ్ళదూరమున ఫిబ్రవరి ౧౭వ, ౧౮వ తేదీలలో ఈ బిలిన్ నదీప్రాంతమున పోరాటము ఉభయపక్షసేనలకును జరిగినతర్వాత, జపానువారిసేనలు బిలిన్ నదినిదాటి ముందుకుపోయినవిగాని, బ్రిటిషువారిసేనలువాటిని తరిమివేసినవి.

బ్రిటిషువారివిమానములు షాన్ ప్రదేశమందలి శత్రుస్థానములపై ఫిబ్రవరి ౧౫వ తారీకునను, మౌల్మీనుపై ౧౭వ తారీకునను ఉత్తరథాయిలాండులో జపానువారాక్రమించిన ఒక విమానాశ్రయముపైనను మర్తబాన్ వద్ద సాల్వీనునదీ ప్రదేశముపైనను ౧౮వ తారీకునను షిటాన్గుపై ౧౯వ తారీకునను బాంబులవేసినవి. ఆస్ట్రేలియావారివిమానాలిక్కడ మౌల్మీనుప్రదేశములో జపానీయ

ఒకపేజి చూడుడు

గోలకొండ పత్రిక
వృషనామ సం||ర ఫాల్గుణశు|| ౮ సోమవారము

మన నగర సౌభాగ్యము

హైదరాబాదు నగరవాసులు మొత్తము రాష్ట్రవాసులకు ఋణపడియున్నారు. ఈమాటను మేమనుటలేదు. ప్రభుత్వమువారేఅంటున్నారు. హైదరాబాదునగరానికే నీటికరువువచ్చినది. హుసేనుసాగరు, మీరాలంచెరువు, ఉస్మాన్‌సాగరము, హిమాయత్ సాగర్ అనునాలుగు సాగరాలను చుట్టుముట్టుకొని ఈ నగరానికి మంచినీటికై భంగపడవలసివచ్చినది. దీన్నిబట్టి ౧౯౦౦౦ రాష్ట్రగ్రామాలలోని ఒకటిన్నరకోటిజనుల అవస్థ యెట్లుండునో ఊహించుకొనవచ్చును.

హైదరాబాదునగరానికి నీటివసతికి గాను ౩౦ మిలియను మూడుకోట్లు రూపాయిలవరకు ఒక మొత్తముగా వ్యయముచేసి ఏటేట ౧౩ లక్షల ౫౦ వేలు వ్యయముచేయుచున్నారు. కాని నీటిపన్ను ద్వారా నగరపౌరులు ౫ లక్షలుమాత్రమే యిచ్చుకొనుచున్నారు. మిగతాలక్షలపైకాన్ని రైతులిచ్చు పన్నుల ఖజానానుండి వ్యయముచేయుచున్నారు.

This will show how much the citizen of this town is indebted to the general revenues of the state.

"దీనినిబట్టి ఈనగరపౌరులు రాష్ట్రముయొక్క ఖజానాకెంత ఋణపడియున్నారో విశదముకాగలదు" అని ప్రభుత్వమువారు తెలిపినారు. హైదరాబాదు నగరములో ఇపుడు ప్రతిమనిషి దినానికి ౨౫ గ్యాలనులనీటిని వాడుకొనుచున్నాడు. ఇదిచాలా హెచ్చుఅని విశదమగును. మరియు ఈనీటిని శుభ్రపరచుటకుగాను ఏటేట ౭౫ వేలు వ్యయముచేయుచున్నారు. ఇట్టివిలువయైన నీటిని మితముగా వాడుకొనుటలేదు. పైగా ఏడులక్షల జనసంఖ్యగల నగరములో ౫ లక్షల నీటిపన్ను మాత్రమే వసూలగుచున్నది. అనగా మనిషికి ఏడాదికి ౧౧ అణాలు మాత్రమే పన్ను తగులుచున్నది. అనేక నల్లాలకు మీటరులేదు. చాలామంది పన్ను ఇచ్చుకొన్నట్లు కానరాదు. ఈపరిస్థితులు మారవలసి యుండును.

హైదరాబాదు నగరానికుండు సౌకర్యాలు మొత్తమురాష్ట్రములోని ఏపట్టణానికిని అందలి శతాంశపు సౌకర్యాలు కూడా లేవనిచెప్పిన అతిశయోక్తి కాదు. సిమెంటురోడ్లు, విద్యుద్దీపాలు, వైద్యశాలలు, విద్యాశాలలు, విహారారామములు, పోలీసురక్షణ- ఇట్టి వెన్నెనను కలవు. ఈ ౨౦ ఏండ్లలో ౩౦ మిలియను ౩౦ కోట్లవరకు వ్యయముచేసి నగరాలంకారశాఖను ప్రత్యేకముగా ఏర్పాటుచేసి నగర స్వరూపాన్నే మార్చివేసినారు. రోడ్లనురెండంతలవరకు విశాలపరచినారు. సర్కారీ యిండ్లనుకట్టి పౌరులకు అగ్గువఅద్దెకిచ్చి సాయపడినారు, ప్లేగువంటివ్యాధులను నిరోధించుటకై లక్షలు వ్యయముచేసి ప్లేగుశాఖనేర్పాటుచేసి యింటింటికి ఉచితముగా మందులిచ్చి పిలిచినప్పుడే ఇంటిబంట్లవలె నౌకరులనుపంపి ఇండ్లను క్రిమిహరమగు ద్రావకముతో కడిగించి ఎలుకలను చంపించి ఇండ్లరంధ్రాలలో మందుపొగనింపి పూడ్పించుచువచ్చినారు. కేవలము పాశ్చాత్య వైద్యమునేకాక యునానీవైద్యాన్నికూడా స్థాపించి రోగులకు ఉచితముగా మందులిచ్చుచువచ్చినారు. నిన్నమొన్న కొన్నివేలు (అనగా ౬౫ వేలు) ఖర్చుచేసి ఆయుర్వేదానికిని తోడ్పడుచున్నారు. ఇట్టిసౌకర్యాలను గుణించు చూపోయిన ఒక పెద్దగ్రంథమేయగును.

ఇంతదూరము చెప్పబోయిన యుద్దేశమేమనగా ఒక హైదరాబాదు నగరముపై సర్కారీఖజానాను అనగా పల్లెజనులిచ్చు పన్నులను వ్యయముచేయుట తగదు. నగరావసరము నగరపౌరులే భరించుకోవలెను. ఒక లండనునగరములోని కార్పొరేషను ఆదాయము మొత్తము ఇండియా ఆదాయముతో తులతూగునట్టిదై యున్నది. కలకత్తా కార్పొరేషనుకు మనహైదరాబాదు యావద్రాష్ట్రపు ఆదాయములోని మూడుపాలు ఆదాయమంత ఆదాయమున్నదని అనగా ఏటేట ౭ కోట్ల రూపాయిల ఆదాయమున్నదని వింటిమి. అదేవిధముగా మన హైదరాబాదులోని పౌరులనుండి ఏటేట ౧కోటి యాదాయమైనను కలుగవలసియుండెను. అందుకుమారుగ ఏ ౨౦లక్షలో వచ్చుచున్నదని వినినారము. మనపల్లెలపై ప్రభుత్వమువారు కొన్నియేండ్లనుండి దృష్టి మరల్చినారు. మంచిమంచి సౌకర్యాలను కలిగించుచున్నారు. అయితే ౧౯ వేల గ్రామాలలో ఈసౌకర్యాలు ఏనాలుగైదువేల గ్రామాలకో కలిగినవి. తక్కినవాటికి లెక్కకువచ్చినరీతిగా కలుగలేదు. ఏగ్రామములో లోకల్ఫండు సొంతముగా ఆగ్రామానికే వినియోగము కావలెను. పైగాపన్నులలో కొంతనిర్ణయమగు భాగమును ప్రతిగ్రామానికి ప్రత్యేకించవలెను. ఇదిచాలా అవసరము. అట్టినిర్ణయములేనందున పల్లెజనుల పుణ్యాన నగరజనులు ఆనందించుచున్నారు. ఈవ్యవస్థ మార్పుకావలెనని సూచించుచున్నాము.

నాజీలుభారతదేశానికి వచ్చుచో

గాంధిమహాత్ముని సమాధానము

దక్షిణఆఫ్రికానుండి ఒక యూరపీయుడు గాంధిమహాత్మునికి జర్మనీగెలిచినచో ఇండియానుకదలిపెట్టునా? సత్యాగ్రహము ఇంగ్లీషువారివానికి సైతము కలిగించినదిగాని వారలుదానినిలెక్కచేయరు. అందుఇంగ్లీషువారితో పోరాడినట్లు ఒకసారిఅడుగుపెట్టినతర్వాతజర్మనులతో పోరాడలేరు- అనిప్రశ్నవ్రాసినాడు. అందుకు గాంధిమహాత్ముడు "హరిజన్" పత్రికలో చెప్పినసమాధానమిట్లున్నది:-

నాజీలు ఇండియాకువచ్చుచో, కాంగ్రెసుబ్రిటిషువారితో పోరాడినట్లేవారలతోను పోరాడగలదు- సత్యాగ్రహప్రభావమును నేను తక్కువగా ఎంచను- కానిఅదంతయు ఒకపెద్ద-సామ్రాజ్యము మకారమనునది భారతదేశమును ౧౫౦ ఏండ్లకు పైగా కట్టిపెట్టినది-ఇపుడు అమకారముఅంతకంటెహీనతరమైన పరిపాలనచే మాత్రమే యుల డినచో ఏపద్ధతిగానికొద్దిసంవత్సరాలకంటెఎక్కువనిలవబోదు. మళ్లీనే వ్యతిరేకసంస్థ కాంగ్రెసుకు ఉగగలదు- కాంగ్రెసుఅభిప్రాయమిదియనినాకు కనబడుచున్నది- ఇకనాకెంత అభిప్రాయమేమనగా మహాభారతయుద్ధాంతమున జరిగినట్లే ఇప్పటియుద్ధాంతమునకూడా జరుగును- యుద్దముచేయుచున్న దేశములు పరస్పరవినాశము చేసికొనుచున్నవి. కనుక అన్నిపక్షములవారలునుఅలిసిపోగలరు- యుద్ధానంతరము జీవించియుండిన పాండవులకేవిధమో అపుడును విచారమనుపట్టగలదు కట్టకడపట అనుభవించబోదురు- ఈకంటకరగోళ ముతర్వాత చిరకాలముకా అక్షలకొంది కష్టపడి పనిచేయుచు పరపీడితులైయున్నవారలు నిరీక్షించుచుండిన నూతనవ్యవస్థనుదయించగలదు-

"ఒరిస్సా మంత్రివర్గం నీచప్రవర్తన?"

మెహతాగారిఅరెస్టునుగురించి గాంధిమహాత్ముని తీవ్రఖండన

గోండియా, ఫిబ్రవరి ౧౭—

గాంధిమహాత్ముడు యీక్రిందపత్రికాప్రకటనను చేసినారు:-

"జమ్నలాల్ గారి ఆకస్మికమరణముచే కలిగిన మనోవ్యాకులతకల్ల నేనుమిక్కిలినైనపనులు కూడా మానుకోవలసిపోయినను అహింసా సిద్ధాంతంలో అత్యంతవిశ్వాసముగల శ్రీమాలతీచౌధరిమెహతాగారియొక్కయు,తదితరులయొక్కయు అరెస్టులగురించి నాకిప్పుడే తెలిసినది. జామీనుపైవిడుదలచేయవలసినదని మాలతీమెహతాగారుకోరగా, జామీనుదరఖాస్తునిరాకరించబడినది. ఈవిషయముహైకోర్టువారికి తెల్పబడునని తలంచుచున్నాను.

"ఇటువంటివిషయములలో జామీనుపై విడుదలనిరాకరించుట దారుణమైనపని. ఈసారిజరిగెడిఒరిస్సాశాసనసభా సమావేశములో మంత్రివర్గముపై విశ్వాసరాహిత్యతీర్మానం తేబడనున్నదనియు అందుచేత మంత్రివర్గమే ఈఅరెస్టులకు కారణమనియు కూడా నాకు తెలిసినది- ఇదేనిజమైనచో ఈచర్యలుచాలానీచమైనవి- పగతీర్చుకొనుటకు చేసినవి. పార్టీభేదాలు లేకుండ ఒరిస్సా అసెంబ్లీసభ్యులువిశ్వాసరాహిత్యతీర్మానమునుబలపరచగలధైర్యమును పెద్దమనిషితరహాను చూపుదురని తలంచుచున్నాను"

... ...

భారతరక్షణనియమాలక్రింద ఇద్దరుఅసెంబ్లీసభ్యులనుఅరెస్టుచేసినందుకు అసెంబ్లీవారు అసమ్మతితెలుపుచు సమావేశమును వాయిదా వేయవలెనని విశ్వనాథదాసుగారు ఒక తీర్మానమును ప్రతిపాదించదలచిరి- కాని అధ్యక్షుడు దానికి సమ్మతించలేదు.

... ...

ఫిబ్రవరి ౨౦తేదీన ఒరిస్సాఅసెంబ్లీలో అర్థమంత్రిపండిత్ గోదావరీశమిశ్ర గారు "అన్నిసరిగాజరిగితే, ఈసంవత్సరాంతంలోపుగా మన కు ప్రత్యేకయూనివర్సిటీవచ్చును" అనిరి-

ముస్లింలీగు అధ్యక్షునిపై ఫజ్లుల్ హక్ దావా

"అఖిలభారత ముస్లింలీగు" అధ్యక్షుడగు మహమ్మదలీజిన్నా గారిపై కలకత్తా హైకోర్టులో బెంగాల్ ప్రభుత్వప్రధానమంత్రి ఫజ్లుల్ హక్ గారు దావాచేసినట్లు తెలియుచున్నది- తనను భారతదేశపు లీగుసభ్యత్వమునుండియు బెంగాలురాష్ట్రపు లీగుసభ్యత్వమునుండియు తొలగించినట్లు చేయబడినఆజ్ఞను త్రోసివేయ వలసినదనియు ఇతరకష్టములనుకొన్నిటిని నివారించవలసినదని యుకోరుచు జిన్నా గారిపై ఈదావాచేసినట్లు తెలియుచున్నది-

హక్ గారు తానువ్యక్తిగతముగాను ముస్లింలీగుసభ్యులతరఫునను ప్రతినిధిగానుకూడ ఈదావాను వేయుటకై అనుమతికోరినట్లుకూడ తెలియుచున్నది-

వాదిని ముస్లింలీగుశాఖలన్నిటినుండి తొలగించినట్లు ప్రతివాది౧౧-౨-౪౧తేదిన ప్రకటించినఉత్తరువును అక్రమమనియు, శాస్త్రవిరుద్ధమనియు, అయుక్తమనియు న్యాయప్రతికూలమనియు ప్రకటించి త్రోసివేయవలసినదిగ కోరుచు వాది ఈదావాచేసినాడు-వాదినిలీగునుంచి తొలగించుటకుచేసినతీర్మానమును అమలుపరచకుండ ప్రతివాదినివాడను లీగుయొక్క ఇతరసభ్యులమీదను ఒకశాశ్వతమైన నిషేధమును వేయవలసినదనియు వాదికోరెను. మానవష్టమునకు పరిహారముగాతనకు రు ౧,౦౦,౦౦౦లు ఇప్పించవలసినదనియు తేదా అవిషయము విచారణ చేయించవలసినదనియు ఫజ్లుల్ హక్ కోర్టువారిని కోరెను

రహస్య సమావేశము కోరుట

భారతశాసనసభయగు అసెంబ్లీ అనధికారవర్గ సభ్యులు ౩౭మంది సభానాయకుడు యం-యస్ అనీగారికి ఒకవిజ్ఞప్తి నిపంపించినారు అసభ్యులలో ఇండిపెండెంటు పార్టీనాయకుడు, ముస్లింలీగుపార్టీడిప్యూటీ నాయకుడుకూడాకలరు-

సింగపూరు పతనముయినదికనుకను, యుద్ధము ఇండియాను సమీపించుచున్నది కనుకను, ప్రభుత్వమువారు అసెంబ్లీలోఎప్పటికప్పుడు యుద్ధపరిస్థితినిగురించి తెలుపుచుండునని వారుకోరినారు- ఇండియాదేశరక్షణకై తగినసూచనలు చేయుటకు అవిధముగా అవకాశముకలుగును-

ఒకరహస్యసమావేశమును జరిపినచో ప్రభుత్వప్రతినిధులు ప్రజాప్రతినిధులుకూడ మెదరిభావములనువారు ధారాళముగా తెలుపుకొనుటకు, సభ్యులకమునిమోజికవర్గాలలో నమ్మకమును పురికొల్పుటకు అవకాశముకలుగునని వారు తెలిపిరి.

స్థానిక వార్తలు

హైదరాబాదు నగరమందు నారాయణగూడెములో బాలికల ఉన్నతపాఠశాల ప్రధాన విద్యార్థిని శ్రీమతి మాడపాటి మాణిక్యమ్మగారు వారి ప్రథమపుత్ర జనన సందర్భమున యీపాఠశాల బాలికలకు సుమారు ౪౦౦ మందికి మిఠాయిలు పంచిపెట్టించిరి.

... ...

హైదరాబాదుహిందూప్రజామండలి ప్రధానకార్యదర్శి వై. డి. జోషిగారిపై హైదరాబాదు రక్షణనియమాలననుసరించియు, కౌజ్దారిశాసనమునననుసరించియురెండు అభియోగములు మోపబడి నగరకొత్వాలి రెండవ న్యాయాధికారి ఎదుట ౧౯-౫-౫౧ఫ సున ప్రవేశపెట్టబడినవి. జోషిగారు ౨౧౦౦లు ౧౩౫౧ఫ.లో సుల్తానుబజారు కృష్ణారాంతోటలో హిందుప్రజామండలిపక్షమున జరిపినసభలో ఆక్షేపణీయమైన మాటలు చెప్పినట్లుఒకఅభియోగము మొదటి అభియోగము విచారణప్రారంభించబడినది. ఇద్దరి సాక్ష్యములుగ్రాసికొనబడినవి- మరల విచారణ ఫర్వర్దీ ౨౭వతేదినాటికి నిర్ణయించబడినది-

... ...

ఖమ్మంవర్తకసంఘపు అభియోగము హైదరాబాదు హైకోర్టులో విచారణకువచ్చెను- దానిపై హైకోర్టువారుపోయిన మంగళవారమునాడుఅభియోగమునుమరల క్రిందికోర్టువిచారణకు పంపుచున్నట్లుతీర్పుచేసిరి.

... ...

ఆర్దిబెహస్తు ౨౭-౨౮తేదీలలో గుల్బర్గాలో కర్ణాటకమహాసభను శ్రీయుత నారాయణరావుగారి అధ్యక్షతలోజరుపదలచినారు. ఆహ్వానసంఘమువారు ఏర్పాటులను పూర్తిచేసినారు. మౌల్వీ మహమ్మద్అబ్దుల్లాసాహెబ్ గారుకూడసభ్యులట

... ...

హైదరాబాదునగరమందు ఆదిహిందుసాంఘికసేవాసమితిభవనములో బి. ఎస్. భాగ్యరెడ్డివర్మగారివారమున ఈఫిబ్రవరి ౧౫వతేదిసాయంత్రము జరిపిరి- శ్రీయుతశ్రీ ఖండే(వకీలు)గారుఅధ్యక్షతవహించిరి-
శ్రీ బి యస్-వెంకటరావుగారు కీ-శే-భాగ్యరెడ్డిగారికతల్లనే నేడు ఇక్కడి ఆదిహిందువులు స్వాతంత్ర్యమునుపొందనర్హులైరి అనుచుముందుకు వారిజననతిగ్రహమును శాకారముకోడ్లనుండి ఆదిహిందూసాంఘిక సేవాసమితి భవనములోకి మార్చుటచాలా ఉపయోగకరమనిరి- రాత్రి౧౧గంటలకు అధ్యక్షునికి కృతజ్ఞతాభివందనం సమర్పణముతో సభముగిసెను-

... ...

ఈసారి హజరత్ షమ్సుద్దీన్ జలాలుద్దీన్ ఉర్సు ఫిబ్రవరి ౧౯వతేది సాయంత్రము ౫గంటలనుండి శాంతముగా జరిగెను-

... ...

ఉస్మాన్‌సాగరులో నీరు తగ్గిపోవుటవలన తమతమపొలాలలోని బావులను త్రవ్వి వాడుకలో తెచ్చుకొనుటకు హెల్తు ఆఫీసర్ గారి అనుమతి పొందవచ్చునని ఒకప్రకటన చేయబడినది.

... ...

శ్రీ బహదూర్ యువరాజా గారు బొంబాయి నుండి ఫర్వర్ది ౧౩తేదిన హైదరాబాదునగరానికి చేరుకొనిరి.

... ...

కిషన్‌గంజు ఆర్యసమాజమందిరములో నగరములోని అన్నిప్రాంతముల ఆర్యసమాజమంత్రులను శ్రీవినాయకరావుగారి అధ్యక్షతన కూడి ఇట్లునిర్ణయించిరి- హోలీపండుగనాటి ఊరేగింపులో శంకరరెడ్డిగారు అశ్వారూఢులై పతాకము ధరించగలరు. ఈఊరేగింపు పంచాయతులు శ్రీ వినాయకరావుగారు, పండిత నరేంద్రగారలు. ఊరేగింపు రెండుగంటలకు కిషన్‌గంజునుండి బోగలదు- ఈఊరేగింపు సమయములో మంచినీటి ఏర్పాటుకై బల్దియా నాజిం గారికి దరఖాస్తుపెట్టవలెను.

... ...

మ.ఘ.వ. నిజాంస్టేట్ రైల్వేవారు ౧౯౪౧ సవంబరు౨౨వతేది "మ.ఘ.వ నిజాంస్టేట్ రైల్వే అనుపేరుగలస్పిట్ ఫైర్ విమానమునుచేయించుకొనుటకై నైసాముగారియుద్ధనిధికార్యదర్శికి పంపించిన ౫౦౦౦పౌనులుతమకుచేరినట్లు తెలుపుచు బ్రిటిషువిమాననిర్మాణశాఖామంత్రి లెఫ్టినెంట్ కర్నల్ మూర్ బ్రాబజాన్ గారు కృతజ్ఞతను ౧౯౪౨ఫిబ్రవరి ౯వతేదినాటి తెల్గ్రాములో ప్రధానమంత్రిగారికి తెలియబరచినారు-

... ...

శ్రీమిరియాల రామలింగమయ్య శ్రేష్ఠిగారి మాతృభాషాభిమానము

హైదరాబాదు వైశ్యప్రముఖులలో నొకరగు శ్రీమిరియాలరామలింగయ్యశ్రేష్ఠిగారు శ్రీకృష్ణదేవరాయాంధ్రభాషానిలయమున జరిగిన భువనవిజయసప్తాహసందర్భమున ఆహ్వానసంఘసభ్యులగుటయేగాక రు, ౧౦౦-౦-౦లు విరాళమును వాగ్దానముచేసి భాషానిలయమునకు "శాశ్వతసహాయులు"యై తమ మాతృభాషాభిమానమువెల్లడించిరని తెల్పుటకు సంతసించుచున్నాము. వీరు సనాతనపక్షావలంబులయి చేయుచున్న ఘనకార్యములతోబాటు ఇట్టి సకలాంధ్రులకునుకేంద్రసంస్థయైన శ్రీకృష్ణదేవరాయాంధ్ర భాషానిలయముయభివృద్ధికి తెమ్ముటకయి పూనుకొనుట పాటివైశ్యశ్రేష్ఠులకు మార్గదర్శకమేకాక భాషాభిమానులకందరకును శ్లాఘింపదగినదైనది- వీరికి భాషానిలయపక్షమునను,కార్యనిర్వాహక పక్షమునను,కృతజ్ఞతను తెల్పుచున్నాము.

ఇట్లు,
బీరుదు వెంకటశేషయ్య
గౌ, కార్యదర్శి,
శ్రీకృష్ణదేవరాయాంధ్ర భాషానిలయము,
హైదరాబాదు—౧౯-౨-౪౨

కొమ్మూల నృసింహక్షేత్రము

నిజాంరాష్ట్రమునందు కొమ్మూల నృసింహక్షేత్రమునకు కల్యాణోత్సవాదులను సేవించుటకు ప్రతి సంవత్సరమున వచ్చు యాత్రికులు అన్నపానాదులవిషయమై కలుగు పలువిధక్లేశములను సహించలేక, నిత్యాహులై గృహోన్ముఖులగుచుండుటచేత, ఈవృషసం|| ఫాల్గు|| శు|| ౧౧ నుండి, బ|| ౩ వరకు జరుగబోవు మహోత్సవములందొక బ్రాహ్మణసత్రమును, ఒక వైష్ణవసత్రమును, ఏర్పాటు చేయుచున్నాము, యాత్రార్థమైవచ్చు సమస్తజనులును, తమ సౌకర్యానుసారముగ సత్రములలో భుజించి, శ్రీ నృసింహస్వామియొక్క సమస్తోత్సవములను కనివిదీరసేవించి ధన్యులగుదురుగాక యని కోరుచున్నాము.

ఇట్లు: నిజాంరాష్ట్ర శ్రీవైష్ణవసంఘసభ్యుడు గోవర్ధనం రామానుజాచార్యులు, మానుకోండ.

చైనా భారత దేశాల నాయకుల చారిత్రిక సమావేశము

గాంధిమహాత్ముడు మహాదేవ దేశాయిగారితోను, సైపిష్టులోను కలిసి నాగపూరు మెయిలులో ఫిబ్రవరి౧౭వ తేదిఉదయము ౧౦గంటలకు హౌరా స్టేషనుకు వచ్చి అక్కడనుండి రామరాజతలస్టేషనుకు చేరిరి-అక్కడ పండిత నెహ్రూగారు మహాత్మునిదర్శించి చైనామంత్రిమండలిలో శాసనసభ్యుడగు టావో ఫాంచాంగ్ గారిని, భారతదేశమందు చైనా ప్రతినిధియగు డాక్టర్ సీ-జె-షావో గారిని, ప్రొఫెసర్ టానయున్ సేన్ గారిని మహాత్మునికి పరిచయముచేసిరి- మహాత్ముడు బండిఘండిదిగగానే బెంగాలురాష్ట్రీ కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడువారికి పూలహారమువేసెను.టావో ఫాంచాంగుగారి భుజము వానుకొని, పండిత నెహ్రూగారిని వెంటబెట్టుకొని గాంధిగారు ప్లాట్ ఫారందిగివచ్చి "గాంధికిజెయ్"అను నినాదములుమిన్నుముట్టుచుండ కారులోఎక్కి బిర్లా పార్కుకుపోయిరి-చైనాముఖ్యులు ప్రభుత్వభవనముకు పోయిరి.

మధ్యాహ్నము ౧.౨౫ని.లకు మార్షల్ చియాంగ్ కైషేక్ గారు పతితోను తనపరివారములోనిదుగురితోను బిర్లాపార్కుకువచ్చిరి- జవహర్లాలుగారు స్వాగతమిచ్చిరి-బిర్లాకుటుంబములో స్త్రీలు పూలహారములనువేసిరి-తర్వాత అతిథులు బిర్లాభవనములోనికి గొనిపోబడిరి- గాంధిమహాత్ముడువచ్చి వారినికలిసికొనెను- అన్యోన్యవందనముల తర్వాత మహాత్ముడును షేక్ గారును అనువాదకునిసాహాయ్యములో సంభాషణలను ౧౦ నిమిషములుసాగించినతర్వాత నెహ్రూగారు షేక్ దంపతులను ప్రక్కగదిలోనికిగొనిపోయి భారతీయపద్ధతిన ఫలాహారముల నిప్పించిరి. సంభాషణలసమయములో జవహర్లాలు,దేశాయి, టావో ఫాంచాంగుగార్లుకూడ ఉండిరి- ఫలహారానంతరము షేకుగారొకగంటసేపు విశ్రమించిరి- మధ్యాహ్నము ౩గం మొదలు ౕ.గం.౨౦ని.లవరకు మరల నాయకశిఖామణుల సంభాషణలు సాగినవి- సంభాషణలు ముగిసినపిమ్మట షేక్ గారు సెలవుపుచ్చుకొని -జవహర్లాలు, దేశాయిగారలు, బిర్లా కుటుంబమువారు సాగనంపిరి- షేకుగారు ప్రభుత్వభవనానికి బయలుదేరవెంటనే గాంధిగారు రైలుస్టేషనుకుబయలుదేరిరి. బిర్లాపార్కు వెలుపల పెక్కుదేలమంది వీరలనుచూచుటకుసమావేశమై "మహాత్మా గాంధికి జెయ్"అను నినాదములను చేసిరి.

తర్వాత షేక్ పతిగారికిని జవహర్లాలుగారికిని బిర్లాకుటుంబమువారు ఉపాహారములనొసగిరి- తర్వాత జవహర్లాలుగారు షేక్ పతిగారిని విడిదిలోదిగవిడచి తాము తమబసకుపోయిరి.

మధ్యాహ్నము సంభాషణలసమయములో మహాత్ముడు ౨౦నిమిషములు రాటముపైనూలువడికెను- నూలును వారు షేకుగారికి సమర్పించుకొనిరి.

మహాత్ముడు వెలుపలికి రాగానే పత్రికలప్రతినిధులు వారినిఅడిగిరి- వారందుకు "నేనురైలుకు పోవలెను-పత్రికలలో ప్రకటించదగినవిషయములున్నచో జవహర్లాలుగారు తెలుపగలరు"అనిరి. ఆసాయంకాలమే వర్ధాకువెళ్లిపోయిరి, జవహర్లాలుగారిని విలేఖకులడుగగా "ఇండియా, చీనాదేశములకును. ప్రపంచములోని ఇతర దేశములకును సంబంధించిన అన్నివిషయములను గురించియు సంభాషణలుజరిగినవి,"అని జవాబిచ్చిరి- షేకుసతిగారిని విలేఖకులడిగిరి-ఆమెకూడ ఏమియుచెప్పలేదు-బిర్లాకుటుంబములోని ఒక్క స్త్రీకిమాత్రము నోటుబుక్కులో "తల్ప్రపంచమున్నై మనకందరికిని వాక్కున్నది"అని చీనాభాషలో వ్రాసి సంతకముచేసినది-

పెద్దవారిపట్ల చిన్నవారుమర్యాదచూపినపుడు చిన్నవారిపట్ల ప్రతిమర్యాదను పెద్దవారుచూపుట చీనావారిసంప్రదాయమునకు విరుద్ధముగనుక షేకుగారు గాంధిమహాత్మునితో తనను కలిసికొనుటకు తనవిడిదికి రానక్కరలేదని చెప్పిరట.

షేక్ దంపతుల శాంతినికేతనయాత్ర

షేక్ దంపతులు సపరివారముగ ప్రత్యేకరైలులో ఫిబ్రవరి ౧౯వతేదిన శాంతినికేతనమునకుపోయిరి- అక్కడికివిశ్వభారతిఅధ్యక్షుని కార్యదర్శిలో లా పూరుస్టేషనుకద్దవారలకు స్వాగతమిచ్చితెచ్చెను- రవీంద్రనాథ్ టాగూరుగారు వారలకభివందనముచేసెను- షేక్ దంపతులు రవీంద్రనాథ్ టాగూరుగారు అంత్యకాలములో వసించియుండినదీశలో కొంతతడవుండి,కళాభవనమును వైద్యభవనమును దర్శించిరి-

సన్మానములు

ఫిబ్రవరి ౧౭వతేదిన శాసనసభలోనిదస్టేట్ కౌన్సిలుసభవారు అసెంబ్లీసభవారలతో షేక్ దంపతులకు స్వాగతము నొసగుటకతీర్మానమునామోదించిరి- బెంగాలుశాసనసభలోనిదగు లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిలుకూడ ఆదేశోజాన ఇట్టిస్వాగతప్రతీర్మానమునే ఆమోదించెను- కలకత్తా కార్పొరేషనుసభవారు ౧౯వతేదిన సమావేశమై షేక్ దంపతులు కార్పొరేషను సభకువచ్చుటకువీలున్నయెడలవారలకు సన్మానపత్రము సమర్పించవలెననియు అట్లువీలులేనిచో కొలలపత్రముకనుకార్పొరేషనుపత్రమునను వారలకుస్వాగ

తాత్కాలికముగ రేవా మహారాజు పదభ్రష్టత

వారినిగూర్చి విచారణకై వైస్రాయిగారి ఆజ్ఞ

క్రొత్తఢిల్లి, ఫిబ్రవరి౧౭

రేవామహారాజు చాలాదారుణమైన నేరాలలో పాల్గొనుచున్నట్లు తగినంతబలమైనసాక్ష్యముతో కూడినసమాచారము వైస్రాయి గారికి తెలియవచ్చునది-౧౯౪౦ అక్టోబర్ ౨౫ తేదినాడు చేయబడిన ౧౨౭౨ ఆర్-౧౦౦౦౦బరుగల తీర్మానముప్రకారము, ప్రత్యేకవిచారణ సమితిని ఏర్పాటుచేసి, యీనేరములను విచారించుటకు వైస్రాయిగారు నిశ్చయించిరి.

ఈవిషయమును ప్రత్యేకసమితివారివిచారణకు పంపుటకుపూర్వము, రేవాసంస్థానములోనే ఇంకా పరిశోధనచేయవలసియున్నది- రేవామహారాజు నివాసముచేయుచున్నచోయీ పరిశోధన సంతృప్తికరముగా జరుపవీలులేదని వైస్రాయిప్రతినిధినమ్మకము-అందుచేత రేవామహారాజు, సంస్థానమువెలుపల నివాసమునేర్పరచుకొనుటయు, సంస్థానములోఅభించెడి సాక్ష్యము సంపాదించుటలో దోక్యము కలిగించుకొకుండుటయు చాలా ముఖ్యమని వైస్రాయిగారి విశ్వాసము.

ఇట్టిస్వతంత్ర విచారణలు జరుగుటకు తాను ఒప్పుకొననని రేవామహారాజు సూచించినందున, న్యాయస్థాపనకు అవసరమైనవిచారణలను జరిపించుటకుగాను రేవామహారాజు పరిపాలనాధికారములను తాత్కాలికముగ అవసరము తోచినది. సంస్థాన పరిపాలనాధికారాలను తాత్కాలికముగా స్వాధీనపరచుకొనుటకు ఒక రాజకీయాధికారిని వైస్రాయిగారు పంపినారు.

[రేవామహారాజు బాంధవేశ్ మహారాజాధిరాజ సర్ గులాబ్ సింగుబహాదర్, ౧౯౧౮లో తన ౧౫వఏట, రేవాసింహాసనమునధిష్టించెను-నాలుగుసంవత్సరముల తరువాత, పరిపాలనాధికారము ననుస్వీకరించెను-రెండుసార్లు వివాహము చేసుకొనిరి.

సెంట్రల్ ఇండియా ఏజన్సీలోని సంస్థానాలలోకెల్లా, రేవాసంస్థానమే పెద్దది. దీనివైశాల్యము౧౩౦౦౦చదరపుమైళ్ళు-జనాభా౧౫౮౭౪౪౫ప్రకారము ౧,౫౭౨,౪౫౫. సంవత్సరాదాయము ౭౦లక్షల రూపాయలు,)

తమిచ్చుటకపత్రముపైసంతకముచేసిదానిని షేక్ దంపతులకు పంపవలెనను తీర్మానము నామోదించినారు-

కే.శే. సర్ అక్బర్ హైదరీగారు

సర్ అక్బర్ హైదరిగారి మరణమునకై విషాదమును వెల్లడించుచు,వారికుటుంబమువారికి సానుభూతిని తెలుపుతీర్మానమును భారత శాసనసభలోనొకభాగమగుస్టేట్ కౌన్సిలువారు ఫిబ్రవరి ౧౭వతేదిన ఆమోదించిరి-

మదరాసుకు ఉపద్రవం

ప్రభుత్వం హెచ్చరిక, గవర్నరుగారి అభయం

మదరాసు గవర్నరుగారు ఫిబ్రవరి ౧౬వతేదిన మదరాసులో కార్పొరేషనువారేర్పాటుచేసిన పుష్పప్రదర్శనమును ప్రారంభము చేయునపుడు సింగపూరుపతనమును తెలిపి దానికైఖేదపడక, అంతిమవిజయమును నమ్ముకొనియుండవలెనని చెప్పిరి ఈలోగా మదరాసుప్రజలు భయపడనక్కరలేదనియు, సైనికాధికారులును, ఇండియాప్రభుత్వమున్ను, మదరాసుప్రభుత్వమున్ను పరిస్థితిని అదుపులోనుంచినవనియు, మదరాసునగరంనుండి వెళ్లిపోయినవారిలో భయపడిచేరక పట్టణములోనే ఉండి పనులుచేసికొనుచున్నచో ఎప్పుడేమిచేయవలెననది ప్రభుత్వమువారు తెలుపగలరని యు ఉపన్యసించిరి.

అమరునాడే మదరాసుప్రభుత్వప్రవిటల్ డిఫెన్సుశాఖవారిట్లు ప్రకటించిరి-"సింగపూరుపతనంతోమదరాసుపైసముద్రమునుండిదాడిజరిగే ఉపద్రవము ఎక్కువగాకనిపించుచున్నది. ప్రజలునగరమునువదలిపోవలసినంత స్థితిఉన్నదని ప్రభుత్వమువారుతలచుటలేదుగాని,ఏదైనను దాడిజరుగునెడల అందరును ఒక్కసారి గుంపులుగుంపులుగా హడావుడిగా లేచిపోకుండ ఇపుడు నగరములో పనిలేనివారలునుఉపద్రవమెక్కువకాగానే వెళ్లిపోదలచినవారలును సాధ్యమైనంత త్వరలో వెళ్లిపోవలెననిప్రభుత్వమువారుతలచుచున్నారు"

Golkonda Patrika

Volu 16 — No 81 | *Published on every Monday and Thursday — Hyderabad Dn.* | **23—2—1942**

యుద్ధవార్తలు

(మొదటిపేజీతరువాయి)

సేనలంతేష్టానాతమీదను, ఉత్తరతాయిలాండు లో తాయిలాండు ప్రధాననగరము బంగ్కా క్కులుబాటుకొసన సిగ్గునుమాయుమవర్ష ఆక్కడి నుండి మధ్యబర్మాలోనికిపంపించుటకైఉంచివట్టి జపానీయసేనలమీదను ఫిబ్రవరి ౧౫౦౧ తారీకున బాంబులువేసినవి-

తాయిలాండుపై చైనా దండయాత్ర

రంగూనుపై జపానుసేనలఒత్తిడిని తగ్గించుట కై చైనీయసేనలు తాయిలాండుపై దండయాత్ర ను ప్రారంభించినవి. ఫిబ్రవరి ౧౬తారీఖ ఈసేనల కును అల్లరులసేనలకును ఒర్మా తాయిలాండుల మధ్యసరిహద్దునాదు మెకాంగునదిగట్టున పోరా టములుజరిగినతర్వాతజపానీయసేనలు మెకాంగు నదియొక్క ఒకఉపనది ఉత్తరపుగట్టునుండి తరి మివేయబడినవి-

చైనాలోయుద్ధము

చైనాలోచైనావారిసేనలు రెండుచైన్యమిస్స్ర తమైన యుద్ధరంగ మంతటను ముందుకు పోవుచున్నవి- ఉత్తర కియాంగ్సిలో ను, ఉత్తర హూనానులోనుకూడ అవి కొన్నివిజయములను పొందినవి- ఫిబ్రవరి౧౪ తేదీన పడమటిహూపేప్రదేశమందు ఇచాంగువద్దపోరా టము ప్రారంభమయ్యెను- పడమటిహూపే యువా నరంగములో చైనీయులు జపానీయసేనలను ఆకే లోని పావుటావుకుపైబుడిలోకు తీసుకొట్టబడి నవి- హూపేరాష్ట్రమందలి దక్షిణభాగమందు మున్నయార్ను చైబుటిదిశలో అనేక ముఖ్యస్థా నాలను చైనీయులుపట్టుకొనిరి- ఉనీ రాష్ట్రానికి ఉత్తరమున జపానీయులు రెండుస్థానాలను గో ల్పోయి, చైన్యవిన్నవెపు పారిపోయిరి- దక్షిణ హూపేరాష్ట్రములో క్యాన్టనునుండి హాంకాంగ వరకుపోవు రైలుబాటయొక్క ఉత్తరపుకొసన ఒక కేంద్రస్థానముగాటిదగు రాపాపింగుఅను పట్టణము ను చైనావారలు తిరిగిన చైనీయులు పురరాక్ర మించిరి-అదేకాల చీకియాంగు అను చోటినుండి జపానీయసేనలను చైనావారలు తరిమివేసిరి-

దక్షిణపస్పెంకేసులో యుద్ధము

సింగపూరును పట్టుకొన్నతర్వాత జపానువా రు మలేకాలంగర్రేదుపైపల ప్రదేశము

పట్టుకొన్నతేగానికిఆప్రదేశమునుపయోగించుకొని హిందూమహాసముద్రములోనికి తమనౌకలనుపం పి బ్రిటిషుమిత్రమండలివారి నౌకామార్గములను బంధించబోతరు కనుక జపానువారదృష్టి మలే కొజలసంధిరెండువైపులప్రదేశమునుపట్టుకొనవల సియున్నట్లు కనిపించుచున్నదని "అబ్జర్వరు" తెల్పుచున్నది-

ఐదుమైళ్ల జపానువారు సుమత్రాలోని పా లింబాంగును ఆక్రమించినారు-డచ్చివారుఆక్క డి ౫కోట్లరూపాయలవిలువగల పెట్రోలుబావులు మున్నగువాటిని నాశముచేసి పాలెంబాంగునదలి మొవనేనదినిదాటి జావాకువెళ్లిపోయినారుడచ్చి- వారు పొరాటకులోమిరిలోను, బోర్నియోలో తారకన్, బాలిక్పాపనులలోను, సుమత్రా వాయవ్యపుకొసనయుండే పెట్రోలుగనులనుగూ డ ధ్వంసముచేసినారు-ఇందువల్ల జపానువారలకు తుద్దిండీములోను పెట్రోలుదిక్కులేని ఆళపోయి నది. కాని డచ్చివారేయిపుడు తమకు జావా, సిరామునలలోమాత్రము మిగిలియుండే పెట్రోలు చాలక ఇతరదేశము సహాయము నపేక్షించవలసి వచ్చినది-బంకోదీవిలో తగరము, రబ్బరుస్థాకులు కూడ డచ్చివారిచే జపానీయులకు చిక్కకుండు టకై ధ్వంసముచేయబడినవి.

ఫిలిప్పీనులోమకార్తరె తెప్పమట్టును జపానుసే నలుదిగినవి- అక్కడపోరాటము ఘోరముగా జరుగుచున్నది-

ఇక మిగిలినవన్నియు విమానాలదాడులసమా చారములు ఫిబ్రవరి ౧౩, ౧౪,౧౫,౧౬ తేదీల లో జపానీయవిమానాలు సుంబాదీవులు, సౌర బాయాపట్టణము, డచ్చిపైమూరులోనికో కెపాంగ్ బోర్నియో దీవిఅట్టాలియాబాబాతూర్పు పడమటి భాగాలు-వీటిపైదాడులను సలిపినవి-డచ్చివారి విమానాలును, అమెరికావారి విమానాలును సుమత్రా,ఫిలిప్పీనులలో జపానువారి వశములో నుండే విమానాశ్రయాలనుసేనలను,జపానీయసేన లను తెచ్చుచుండేనౌకలను దెబ్బలుకొట్టినవి-

హైదరాబాదుకు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

యుద్ధపరిస్థితులవల్లఇపుడు ఆంధ్రవిశ్వకళా పరిషత్తుఉండే సముద్రతీరప్రదేశముగు వాల్తేరు ప్రాంతానికి భయము కారణమున్నదిగనుక, అవి శ్వవిద్యాలయమును హైదరాబాదుకు మార్చుట కై మ-ఘ-వ నిజాంప్రభుత్వమువారి అనుమతిని కోరినట్లును, వారుఅందుకు అంగీకరించినట్లును, దానిని అడ్డిగమెట్టులో ఉస్మానియా విద్యాపీఠ మునకు ఏర్పాటుచేసియున్న ప్రదేశములో నొ కభాగమున పనిచేయుటకు ఏర్పాట్లుచేయ దలచి నట్లును అనుకొనబడుచున్నది,

(దక్కన్ క్రానికల్ నుండి)

మకాసర్ నుడచ్చివారలదలి నౌకను పోయి చేసుకొనిరి-

జపానువారు తమసేనలు తైమూర్ దీవిలోదిగి నట్లు ప్రకటించినారు- ఈదీవిలో సగముపోర్చు గీసువారిది సగము డచ్చివారిది-

మద్రాసునుండి ఆహ్వానము

మార్షలుచాంగుకయిషేకుగారికి స్వాగతమిచ్చు యస్-సత్యమూర్తిగారున్నూ జస్టిసుయువజనసం ఘాధ్యక్షుడున్నూ తంతివార్తలనుపంపారు- ఈ తంతివార్తలుచేరినట్లు చాంగుకయిషేకుగారి కా ర్యదర్శి వీరిద్దరికీ తంతివార్తలను పంపినారు. "మార్షలుచాంగుకయిషేకు దంపతులు వ్యవధిలే నందున ప్రస్తుతముమదరాసుకు రాలేకపోయినందుకు విచారిస్తున్నారు."అని తంతివార్తలోవున్నది,

---

మ. ఘ. వ. నిజాంస్టేట్ రైల్వే

నోటీసు

గ్రాండ్ ట్రంక్ ఎక్స్ప్రెస్బండ్ల రాకపోకలమార్పులు

25 ఫిబ్రవరి 1942 బుధవారమునుండి నెం, 5 అప్ మరియు 6 డౌన్ గ్రాండ్ ట్రంక్ ఎక్స్ప్రెస్ బండ్లు యీక్రిందిమార్పుకాలముల ప్రకారము బెజవాడ మరియు డోర్నకల్ లమధ్య రాకపోకలు జరుపును.

	5 గ్రా. ట్ర ఎక్స్ప్రెస్.		6 గ్రా. ట్ర. ఎక్స్ప్రెస్.
బెజవాడరాక	17-30	డోర్నకల్ రాక	5-19
పోక.	17-54	పోక.	5-43
డోర్నకల్ రాక	20-28	బెజవాడరాక	8-40
పోక.	20-54	పోక.	9-5
	తరువాత మార్పులేదు.		తరువాత మార్పులేదు.

ఈమార్పులననుసరించి, యీక్రిందచూపబడిన చోట్లలో 25-2-1942 నుండి ఆగుట రద్దగును.

5 గ్రా. ట్ర ఎక్స్ప్రెస్.	6 గ్రా. ట్ర. ఎక్స్ప్రెస్.
రాయనపాడ్	సాదటపల్లి
ఎర్రుపాలెం	బోనకాలు
సాదటపల్లి	గంగినేని
	రాయనపాడు

పూర్తి రాకపోకల వివరములకు స్టేషన్లలోయుండు పెద్ద టైంటేబిల్లు చూడండి

బై ఆర్డర్

మ. ఘ. వ. నిజాంస్టేటు రైల్వే

నోటీసు

రైలుడబ్బాలలో సీట్లు, బెర్తులు రిజర్వు చేసుకొనుట

1 మార్చి 1942 ఆదివారమునుండి, హైద్రాబాదు యం. జి. నుండి మన్మాడ్కుపోవు 32 డౌన్ప్యాసింజరు మరియు హైదరాబాదు ఎం. జి. నుండి బెజవాడకుపోవు త్రూ క్యారేజీలయందు, పెద్ద తరగతు లలో సీట్లు, బెర్తులు రిజర్వుచేసుకొనుటకు హైదరాబాదు యం. జి. సికింద్రాబాదు, అల్వాల్, బొలారం మరియు హైద్రాబాదు బి. జి. స్టేషన్లలో తమ అసలు టిక్కెట్టును చూపించి, అదనముగా బి. జి, 0-8-0 యిచ్చినచో ఏర్పాటుచేయబడును. రిజర్వేషన్ టిక్కెట్టుయందు తమపేరు, ఏస్టేషనుకువెళ్లేది, రైలునెంబరు మరియు ఏతేదికి రిజర్వు చేయబడినదియుండును. ఈటిక్కెట్టుగలవారు తమకొరకు ప్రత్యేకించ బడిన స్థలమును ఆక్రమించుకొనుటకు అర్హత కలిగియుందురు.

ఒకపర్యాయము చెల్లించబడిన రిజర్వేషన్ చార్జిలు ఏకారణము తోనైనను వాపసుయివ్వబడవు. ఏర్పాటుచేయబడిన రిజర్వేషన్ మా ర్చుకొని మరల కావలయునన్నచో మరల పూర్తిచార్జి యివ్వవలసి యుండును.

ఒకప్రత్యేకమగు డబ్బాలో ప్రత్యేకమగుస్థలము రిజర్వు చేయబడదు.

రిజర్వేషను 8 నుండి 12 గంటలవరకున్ను 14 నుండి 20 గంటల వరకు మాత్రమే చేయబడును.

బై ఆర్డర్

Pedrinted and Published by G. Ramakristna Reddy at the Golkonda Power Press Hyderabad Dn. Editor S. Prathapa Reddy B. A. B. L